

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

UDVARHELYMEGYE JOGÜGYI, KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI, SZÉPIRODALMI, AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE, A MEGYEI GAZDASÁGI EGYLET, A SZÉKELYFÖLDI ELSŐ BAROMFITENYÉSZTŐ ÉS MÁS EGYLETEK KÖZLÖNYE

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Községek, papok, gazdasági egyleti tagok és községi előjárók egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon

Egy példány 10 fillér.

Telefon

FŐSZERKESZTŐK:

Dr Gyarmathy Dezső,
főldbirtokos.Dr Hinléder Fels Ernő,
orsz. képviselő.Dr Kállay Tamás,
orsz. képviselő.Dr Pál Ernő,
ügyvéd.Dr Viola Sándor,
ügyvéd.

SZÉPIRODALMI FŐMUNKATÁRS: Fülei Sz. Lajos.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 15. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért, más hirdetések olosó árszabás szerint. Nyílt-tér sora 1 K.

M. kir. postatakarékpénztári cheque-számla 10,489. szám.

„Székelyek és oláhok“-hoz.

Visszontválasz a „Székely-Udvarhely“- 69. és 70. számaiban megjelent válasza.

Sándor István g. kath. esperes választát olvasva fenti cikkelyemre, eszembe jut báró Eötvös József mondanása: „Lelkesedni tudunk a hazáért valamennyien; de fel tudjuk-e a hazának áldozni pillanatnyi érdekeinket, pártszeretetünket, kicsinyes gyűlölségünket? Tudunk-e egyesülni a haza körül? Ha ezt nem tudjuk, minden lelkesedésünk hasztalan.“

Választ író ur lelkesedik a hazáért, elismerem. Olvastam választát s citátumaival igazolja, hogy magyar ember, de nem tudja feláldozni a hazának az oláhokhoz való érdekét, mert hamis történelmi adatokkal védelmébe fogadja őket s így magyar ember létére ellenünk, specielle székelyek ellen kicsinyes gyűlölséget árul el. Választ író ur tehát a legjobb akarata mellett se tud velünk egyesülni a haza körül, tehát a fenti citátuma szerint minden lelkesedése hasztalan. Én is előrebocsátok valamit, mit válasziró tett, csak hogy én politikus vagyok, a polémiához értek, mindezek dacára hirlapi hareba nem lépek s megőrzöm szigorú tárgyilagosságomat.

A székelyek származását történelmi adatokkal nem igazoltam, írja választ író ur. Az akkor megírt cikkelyem szűk keretében ezt nem tehettem, de most — kívánságára — megtehetem. A székelyek származásáról egész mondanakör képződött. A régi krónikás a székelyeket attól a 3000 harcostól származtatja, a kik a Krimhild-csatából menekülve Csigle mezejére vonultak s ott magukat biztonsági szempontból nem hunnak, hanem más néven *szikölnek* (sicul), azaz *székelynek* nevezték. A hunnok többi maradványa Csabával Görögországba (Bizánc), innen pedig Szkithiába költöztek. Anonymus szerint is a székelyek egykor Attila király népei voltak. A nevük pedig onnan származott, mivel határőri szolgálatot végeztek s Réthy László és Munkácsi Bernát szerint a *székely* illetve a régibb (már 1086-ban előforduló) *sziköl* név a török —li „valahová tartozó“ képzővel jött létre. A név értelme így „székhez tartozó, széken lakó“, azaz végbeli, határőr lesz.

Választ író ur amaz állítása, hogy az oláhok a székelyekkel karöltve védtek volna a hazát, szintén nem áll. Az oláhok az erdélyi, továbbá Máramaros, Szatmár, Bihar, Arad, Békés, Torontál, Temes és Krassó-Szörény vármegyékben elterjedve a XI. és XII. században költözködnek

be. A XIV. századig saját kenézeik alatt éltek a magyar állam területén, melynek egyes váraihoz csatoltattak, köteleztetve egyúttal bizonyos számú katona kiállítására. A XV. és XVI. században e kenézségek megszűntek, maguk a kenézek nemesi rangot kapván, majd mindannyian megmagyarosodtak. A nép azonban számos magyar, szerb, sőt szász családot is olvasztott magába, minélfogva számuk máig tekintélyesen emelkedett, ismeretes szaporaságán kívül is. A történelem egyetlen egy példát sem tud felmutatni arról, hogy a székelyekkel karöltve védtek volna a hazát. Mert ha úgy lett volna, akkor nem sikerült volna II. Vlad havasalföldi vajdának (kit kegyetlensége miatt Drakul-nak: ördögnek neveztek) 1433-ban török csapatokkal a Barcaságot és a Székelyföld egy részét elpusztítani. És ha a magyarországi oláhok tényleg együtt éreztek volna székely véreinkkel, akkor nem tört volna ki százados gyűlölségük gyümölcseként 1784-ben a Hóra és Kloska-féle lázadás. A vérszomjas Hóra a magyarok kiirtását tűzte ki célul s gyilkoltak, raboltak, gyújtogattak. Több mint 4000 magyar esett akkor áldozatul a dühöngőknek. Hát 1848–49-ben szövetségbe e velünk az oláhok? A történelemben pártját ritkító gátsággal és kegyetlenséggel vitték véghez hallailan mészárlásaikat.

Most következnek az oláhok eredete, melyet én homályos eredetűnek mondtam. Nekem is volt alkalmam az oláh nép történelmébe betekinteni, de esodálatosképen mást olvasok ki belőle s ennélfogva se elfogult nem vagyok, se azt nem foghatják rám, hogy nem akarok tisztán látni. Mert mi a történelem? Könyv, mely magától íródik, ezért pártatlan. Abban igazat adok, hogy a honfoglalás előtt Erdélyben már laktak oláhok, azonban roppant csekély számban. Azonban azt hiába állítja t. választ író ur, hogy római származású a román, sőt emez állítását „történelmi adattal nem bizonyította“. (Ipsissima verba.) „Már pedig, aki valamire hivatkozik, azt annak bizonyítani is kell.“ Nos én bizonyítani akarok és tudok, még pedig a történelemből. Több forrásmunka áll rendelkezésemre, nevezetesen: Miklosich F. „Über die Wanderungen der Rumänen“, L. Pic „Über die Abstammung der Rumänen“, Slavici „Die Rumänen in Ungarn, Siebenbürgen und der Bukovina“, Roesler Róbert „Römische Studien“, Hunfalvy Pál „Über die Abstammung

der Rumänen“, továbbá ugyanattól „Az oláhok története“ és Réthy László „Az oláh nyelv és nemzet megalakulása“ című művek. Ez utóbbi könyvből idézem a szerzőtől szöszörint a következőket: „Románok (rumének vagy oláhok) a latin nyelvcsaládba tartozó nép (tehát csak a nyelvcsaládba tartozik, mint a francia, olasz vagy spanyol) zöme a román királyságban, Erdélyben, Magyarországon keleti vármegyékben, Bukovinában, Besszarábiában, Szerbia negotini kerületében és Bulgária dunamelléki részein lakik; egy ezekkel nyelvre nézve szorosan összetartozó ág Macedóniában és Teszáliában honos cincárok; egy töredék pedig rumir (vagy csics) néven Isztriába húzódott a Balkánról a törökök elől a XVI. században. A románok eredetileg olaszországi pásztornép Róma tartományából vagy Romagnából (pápai birtok), honnan a VII–VIII. században költözött át a Balkán félsziget nyugati hegységeibe (Illyricum), hol albán és szláv fajokat románizálva (oláhositva) nagy népfajjá szaporodott. Mint pásztornép a balkáni szlávok (földmivelők) jobbágysága volt és a szerb, bolgár, bizánci zavarok nyomása alatt kezdett mai lakóhelyeire vándorolni. Eredeti pásztortípusát soká megtartotta és Sziléziáig és a Kaukázusig is elnomadizált. Szántóvetővé szláv és magyar elemek asszimilálásával lett, de pásztortípusát soká megtartotta és két oláh vajdaságban a XIV–XVII. században a románokat a szláv eredetű (bolgár szerb, rutén) vajdák és bojárok mint jobbágyokat súlyos szolgaságban tartották, innen a „rumun“ név jobbágy, rabszolga jelentése a XVII. századbeli oklevelekben. A románokat ezelőtt Trajánus császár dáciai legionistáinak és dákoknak összekeveredéséből származtatták (Bonfinius találmánya); a románok mereven ragaszkodnak e leszármaztatáshoz, de ez tulhaladott álláspont.“

Íme választ író ur én Réthyvel bizonyítok és cáfolok. Bizony-bizony jött-ment nemzetség az oláh, azaz pardon újabban román nép, s ismétlem, hogy oly nagyon büszkék nem lehetnek, mint p. o. a magyarok, kik ezeredes alkotmánnyal és szervezett állammal birunk.

Ama tény pedig, hogy Románia ma önálló királyság, hát azt nagy részben a magyarnak köszönheti. Megmondok hogyan és miért. Románia neve akkor keletkezett, mikor Cuza Sándort Moldova és Oláhország közös fejedelmévé választotta Jászvárosban 1859. január 17-én. Cuza

érintkezésbe lépett a Kossuth Lajos főnöksége alatt álló magyar emigráció vezérével, Klapka tábornok Cuzával két szerződést kötött. Az elsőben Cuza kötelezte magát arra, hogy megengedi a magyar emigránsoknak, hogy az Erdély határához közel eső alkalmas pontokon fegyverraktárakat állíthassanak fel és hogy ezen 30 ezer fegyverből, melyet III. Napoleon fog küldeni, 10 ezerrel a román hadsereget fogja felfegyverezni, 20 ezeret pedig átenged a magyaroknak. A második szerződésben viszont Klapka tett bizonyos engedményeket a magyarországi románoknak, hogy így a megvalósított testvériség elve vezérelje a szerződő nemzeteket közös céljukhoz, a három dunai államnak: Romániának, Szerb és Magyarországnak konföderációjához. A villafrancai béke azonban megakadályozta, hogy e szerződések megvalósuljanak, Klapka azonban 1861. január 8-án egy másik szerződést kötött Cuzával. Cuza azonban sem szavát, sem a szerződést meg nem tartotta, sőt engedve az osztrák befolyásnak, a magyar emigránsok ügyével rokonszenvező Cojalcéanu minisztériumot is megbuktatta, átadván a kormányt egy osztrák érdeklődő miniszteriumnak. Cuzának nemcsak saját jól felfogott érdeke, de személyes érzelmei se engedték meg, hogy a magyar ügynek őszinte és igaz segítője legyen, s ezért a tervezett magyar-román szövetségből akkor se lett volna semmi, ha ezt az európai általános helyzet már eleve lehetetlenné nem tette volna. Cuza lemondása után tudjuk, hogy 1866-ban Hohenzollern Károly herceg lett a fejedelem. Ügyes keze alatt az elmaradt ország felvirágozott, mit igazol az, hogy 1876-ban az osztrák-magyar monarchia kereskedelmi szerződést kötött vele. De Románia függetlensége még se lett elismerve a hatalmak által. Az orosz rutul becsapta Romániát, s talán egy háboru újra elsöpötte volna a fejlődő államot, ha a berlini szerződésben *Andrássy Gyula gróf jóakarattal nem fogja pártját* Romániának és az európai nemzetközi jogba be nem cikkelyezteteti Románia függetlenségét. Így lőn 1881-ben Románia királysággá.

(Folyt. köv.)

K. Mártonffy Imre.

A politikai helyzetről.

Tudós Hatvani tanár inasa.

Debrecen tudós tanára Hatvani, szájhagyomány szerint a szellemek felett rendelkezett. Egy nagy köny-

vet kellett kinyisson, hogy a szellemek egész sora szolgálatára álljon. Hatvani egy alkalommal hazulról eltávozva, tudatlan inasa a szellem-idéző könyvet felnyitotta, de a mind nagyobb számmal megjelenő szellemeknek parancsolni nem tudva, azok az inast és minden körülötte lévő tárgyat összetéptek és csakis a haza érkező Hatvani tanár rendelkezésének engedve, mentek vissza rejtekhelyeikre.

Politikai életünkben Kristóffy végzi a Hatvani tanár tudatlan inasának szerepét. Felidézte a szellemek egész raját. Az általános titkos szavazati jog címén a szocialdemokraták sorakoztak eléje, földtehermentesítés édesgetésével a bukott birtokosok, a papi javak és latifundiumok szétosztásával a főpapok és főurak fenyegető szelleme. Ezeknek igyekezett a tudatlan inas parancsolni mult szombaton, Németbogsányban tartott beszédében, melyben osztály ellen, társadalmi rend ellen, közintézmények ellen törekedett lázítani, ócsárolva Tisza pártot, koalíciós pártot és minden eddig létező intézményét a multnak. A szellemek csak nem nyugodtak, hanem további idézetre megjelentek az öreg szellemek. Hir szerint Gautsch osztrák miniszterelnök a legutóbbi koronatanácsban Fejérváry, illetve Kristóffy működése ellen nyilatkozott, hol állítólag ő Felsége Gautsch álláspontját fogadva el, a Fejérváry kormány és vele Kristóffy a bukás szélén vannak. Tehát a felidézett szellemek szétépték a tudatlan inast. Homályosan látjuk közeledni Hatvani tanárt. A király — legújabb hírek szerint — Kossuth Ferencet készülni kihallgatni. Kossuth, a koalíció segítségével az egyetlen, ki a felidézett szellemeknek parancsolni képes. Várjuk a hírek megerősítését.

Kedvező vélemény.

Válságunk iránt érdeklődik a külföld is. A magyarok egy barátja, Raul Chéland francia író tollából jelent meg egy érdekes röpirat, mely melegen emlékeztet meg a magyarság törekvéséről, azt igyekszik kimutatni, hogy a magyar és osztrák birodalomnak és a Habsburg dinasztának jövője megmaradása, megerősödése csak úgy lehetséges, ha a súlypontot Bécsből Budapestre helyezik át. Majd azt bizonyítja, hogy a magyar nemzeti törekvések nem veszedelmesek a középeurópai statuskvóra, sőt ezeknek megvalósítása megerősíti Magyarországot és Ausztriát az európai koncertben s így Franciaországnak és mindenkinek, a kinek érdeke a magyar-osztrák statusquo fentartása, a magyarok törekvéseit támogatnia kell és nem kicsinyíteni vagy ellenzével kísérni, mint azt az európai sajtóban látjuk. A magyaroknak alkotmányuk és törvényeik megtartásán való feltételes gondoskodásuk a magyar és osztrák birodalom legnagyobb erősségei közé tartozik.

Mit teszünk mi?

Kevés nemzetet ösmerek, melynek egyes tagjaiban annyi büszkeség, önérték és személyes bátorság lakozna, mint a magyarban. Mégis összességében lemondanak a büszkeségről, keblüket nem dagasztja az önérték,

sőt szolgáltságba megy át, a bátorságnak teljes hiányát mutatja. Négy-száz év óta idegen érdekek szolgálatában áll, idegen állam befolyása alatt, agyaglábakon járó, önmagával is tehetetlen állam fejeivel engedi magát vezettetni.

Tizenkilenc hónapig tartott a kelet-ázsiai háború; lekötve Oroszországot, s ezt az időt minden hatalmasság fel tudta használni, csak mi néztük összetett kezekkel. Anglia a perzsa öböl mellett, India északi határain, s Tibetben olyan pozíciót biztosított a maga számára, hogy onnan Oroszország többé ki nem szorítja. Norvégia is, melyet az orosz terjeszkedéstől való félelem tartott meg a gyűlölt szövetségben Svédországgal, függetlenítette magát. Németország olyan kereskedelmi szerződést fogadtatott el a szorongatott Oroszországgal, mely a cári birodalomra károsabb és megalázóbb, mint a portsmouthi békeszerződés. Az albánok és görögök a szlávok rovására nagy sikereket értek el. Még Románia is kihasználta Oroszország lehetetlenségét, s kicsikarta a portától a kucó-oláh nemzetiség követelésének elismerését a szláv törekvésekkel szemben. De Ausztria-Magyarország külügyminisztere nem tett semmit, egykedvűséggel nézte Ausztria-Magyarország érdekeinek háttérbe szorítását, mert a mi tevékenységünk a Balkánon, mint már a mult alkalommal megírtam. II. Vilmos és Németország érdekét keresztezné. Egy kibontakozás van, szakítani Ausztriával. Elfogadtatni a perszonál uniót. Mert ez esetben az egyéni jó tulajdonságok, az egész nemzet tulajdonságává lesznek.

Zeysig nevet változtatott.

Hosszas vajudás után végre kitűdött a Zeysig röpirat valódi szerkesztője. Ma vett értesülésünk szerint, Zigány Árpád budapesti polgári iskolai tanár, a Pesti Hírlap munkatársa beismerte, hogy a röpirat szerzője ő volt. Mióta mögött még három egyén állott, a kiket azonban nem fog megnevezni. Mit is mondott Bánffy báró? „Ha német a szerző, örültek házába való, ha magyar fegyházba való.” Kíváncsian várjuk a fejleményeket.

A 45-ös bizottság ülése.

Az udvarhelymegyei 45-ös intéző bizottság 12-én tartott ülésében az 5-ös bizottság beszámolt működéséről, mely szerint a tisztviselők fizetésének biztosításul az Udvarhelymegyei takarékpénztárral egyességet kötött és az adók 25 százalékának befizetésére felhívást bocsátott ki. Tudomásul veszik.

Elsőnek Dr Damokos Andor alispán emelkedik szólásra. Visszautasítja a „Székely-Udvarhely” c. lapnak ellene intézett támadását, mert ő korántsem aspirált kormánybiztosi állásra. Semmi egyebet nem tett, mint a kormánynak a közgyűlést megsemmisítő határozatát a Hiv. Lapban közzétette és a főszolgabirákat utasította a törvény szerinti eljárásra.

Dr Lukácsffy közjegyző az alispán jóindulatát, kijelentései után nem vonja kétségbe, de ő szintén úgy gondolkozik, mint nevezett lap. Indítványozza, hogy az alispán előző rendeletét egy pótrrendelettel rektifikálja.

Dr Valentsik tiszti ügyész hozzájárul Dr Lukácsffy javaslatához. Továbbá indítványozza a korábbi közgyűlési határozatot fentartva, a kormánynak felírni.

Dr Gyarmathy Dezső a „Székely-Udvarhely” főszerkesztője az alispán kiindulási pontját helyteleníti, mert ez az ügy a törvényhatóság ügye és nem az alispáné, tehát az alispán rendeletet, pláne olyant, mely félremagyarázásokra ad okot, nem volt jogosított kiadni. Minden lánc oly erős, mint a leggyöngébb láncszem, a nemzeti ellenállásnál az alispán intézkedését gyenge láncszemnek tekint. De ha az alispán korábbi rendeletét módosító intézkedést tesz, azáltal a láncszemet megerősíti, ő is mellőzendőnek tart minden egyéb intézkedést. A kormánynak való felírást falra hányt borsónak tartja, indítványozza, hogy a törvénytelen kormánynyal szóba sem állva, a parlamentnek írni.

Dr Damokos alispán kijelenti, hogy kifogásolt rendeletet készségesen rektifikálja.

Ugron Zoltán az elnöki széket átadva Orosz Lajosnak kijelenti, hogy Valentsiknek a felíratra vonatkozó indítványát nem fogadja el, hanem csatlakozik a Gyarmathy indítványához.

Dr Lukácsffy hozzájárul a Valentsik indítványához, de javasolja a Gyarmathy és Ugron Zoltán érveléseit a felíratban felhasználni.

Elnök a vita tárgyát összevonva, határozatilag kijelenti:

1. A megye alispánja felhívatik, egy a korábbi intézkedését módosító, pótrrendelet kiadására;

2. kormánynak felíratot intézni javasolnak, melyben a korábbi határozatot fentartva, a kormány törvénytelen álláspontját felfejtik, a felíratot szerkesztő bizottságot megválasztotta.

3. A jövő ülése határidejének szept. 17-én d. u. 6 óráját tűzi ki.

JEGYZETEK.

Kereskedelmi és hadapród iskolák a Székelyföldön. Mind a kétféle intézmény hiányzott nálunk eddig, Panasz tárgya is volt régebb. Most megígérték — természetesen — Marosvásárhelynek. Pedig a hadapród iskolára Kézdivásárhelynek vannak szerzett jogai. De hát ez most mellékes. A fő dolog az, hogy az ígéret megvalósult tényre — váljék s mind a két hiányzó iskolát felállítsák. Mi azonban azt hisszük, hogy a mostani ígéretes is csak szappan-buborék, mely eloszlik mint a pusztai lég. Politikai csalóka fény, melyet a »szemét nép« boszorkány konyháján gyártottak, hogy ezzel is vakuljon a székely s beszéltesse magát a darabont kormánnyal, a mely tehetetlenségében mindent elkövet, hogy valamelyes népszerűsége tegyen szert. Mindezt azonban ilyesmikkel bolondítani nem lehet... Sokszor csalódtunk!

* * *

Marhabizlaló telep. A városok közönsége rendszerint a legnagyobb husfogyasztó. A mult évi takarmány szükség miatt azonban megfogyatkozott az állatállomány és következésképpen, rendkívül magasra hágott a hus ára. Ha elég előrelátókk lettek volna a fogyasztási és értékesítő szövetkezetek, avagy egyáltalán az élet szükségleteivel mélyebben szoktunk volna foglalkozni, ez az állapot ily súlyos nem lesz. Egyes takarékpénztárak majd belefutnak a sok pénzbe. Pár év óta leszállott a kamatláb. De azért egyiknek sem jut eszébe új reformot életbe léptetni. A váltó-manipulálás természetesen sokkal egyszerűbb, ezt el kell ismerni. Azonban egy marhabizlaló telep beállítása sem ördögi

mesterség s az állatok is érnek annyit, ha nem többet, mint a tárcákban heverő váltók. Ilyen formán sok gazdasági ágat felkarolhatnának a takarékpénztárak s nem csak kölcsönt, hanem lendületet is adnának a közgazdasági életnek. Vajha eszménk újabb eszméket és azok megvalósítását eredményezné.

* * *

Köztisztasági ellenőrzés. A »Székely-Udvarhely« mult számában szóvá tettük az ázsiai kolera terjedését s ezzel szemben a köztisztaság gyengeségét. Ettől eltekintve az ügyvezető kormány is intézkedett és most immár rendőrségünk teszi meg a maga ellenőrzési kötelességét. Előre láthatólag ebben sem lesz hiány. Figyelemmel kísérjük annál is inkább, mert mostanában, a közmondást, hogy: »kinek Krisztus a barátja, könnyen üdvözülni« — gyakran látjuk érvényesülni, még pedig a felsőbb hatóságnál. Így aztán kedvét veszti és arra megy a »láb«, hova a »fej« vezeti. De hát ennek is meg van a maga ellenszere; a fejét üssük e helyen, hogy a lába ne sántuljon... Jó lesz tehát az ilyen »holló mosást« megszüntetni, mert a közönség szeme síncs behunyva. Látja mindig a szörnyű pajtáskodást, melyről a leplet apránként lehuzogatni, lesz alkalmunk. Ebben segítségünkre siet maga a közönség is.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Eljegyzés** Tamás Péter, a homoródoklandi járás egyik derek szolgabírája eljegyezte Bence Vilma, Bence Dénes nyug. szolgabíró és földbirtokos leányát Homoródoklandon.

— **Gyuri Bandival szóba nem állunk.** Gyuri Bandi köztudomás szerint György Endre, a mostani földmívelésügyi minisztérium ügyvezetője, akivel az Udvarhelyvármegyei Gazdasági Egyesület sem kíván szóba állani. Szóba került ugyanis, hogy az eddigi államsegélyek megszűntek. Erre pedig folyó hó 12-iki ülésén kimondotta a választmány, hogy míg rendes és törvényes kormány nem áll az ország élére, addig semmiféle segélyért nem fordul az ügyvezetőkhöz.

— **Negyven év.** Az élet pályák között egyik legküldelmesebb és nehezséggel teljesebb az unitárius papi pálya. Az volt még inkább az 1898. évet megelőzőleg. Reá nehezedett a hivatali kötelesség egész hosszú sora mellett a tenni vágyó és akaró lélek, a mindennapi megélhetés, az ijesztő szegénység gondja. Nagy tisztelettel emlegetjük azoknak nevét, a kiket az életnek ezek a malomkövei meg nem örültek; méltók, mint akár mely téren munkálkodók, hogyha a szolgálati idő nevezetesen határához érkeztek: megünnepeljék tisztelőik. Hiv munkálkodás, a közbizalom által kitüntetett és fontosabb bizalmi állások betöltésére érdemesnek talált vezér lelkesülése közben érkezett el Raffaj Domokos újszékelyi unitárius lelkész, a kereszturni unitárius egyházkörnek előbbi jegyzője, jelenben esperese papi szolgálatának negyvenegyedik éve határához. Egyházközségében, ahol kezdette, el is töltötte ezt a szép időt és egyházkörszeretők és tisztelőik kifejezése jeléül f. évi szept. 27-én az alábbi meghívó szerint emlék ünnepet tartanak Erre a meghívó így szól: A székelykereszturni unitárius egyházkör és az újszékelyi unitárius egyházközség f. évi szept. hó 27-én

d. e. 10 órakor kezdődőleg körüli esperes és újszékelyi lelkész tiszteendő Raffaj Domokos ur negyven évi papi szolgálata alkalmából templomi hálaadó istentisztelettel kapcsolatos emlék-ünnepélyt rendeznek Újszékelyen. Az ünnepély sorrendje: 1. Ünnepelt esperes-lelkész lakásán Gálffy Kálmán körüli felügyelő-gondnok vezetése alatt bizottság meghívja az ünnepélyre. A templomban: 2. Egyházi ének. Vezeti Katona Sándor ny. kántortanító. 3. Hála ima. Tartja Raffaj Domokos. 4. Alkalmi beszéd. Tartja Kádár Lázár, egyh. körüli jegyző. 5. Újszékelyi unitárius egyházközség kebléi tanácsa és ifjusága üdvözlése és az emléktárgy átadása. 6. Egyházkör belső emberei nevében üdvözlő Kozma Dimény, közügyigazgató. 7. Székelykeresztúri gimnázium tanári karának nevében üdvözlő: Sándor János, igazgató-tanár. 8. Ünnepelt válasza az üdvözlésekre. Figyelmeztetés: A vidékiek elszárlásolásáról gondoskodva van; a templomi ünnepség után közös-ebed lesz, melyen 3 korona díj lefizetése mellett mindenki részt vehet. Az ünnepélyen és különösen az ebédn részt venni akarók annnyival inkább tartsák kötelességüknek, hogy ezt a szándékokat Lőrinci István székelykeresztúri lelkész afiahoz szeptember hó 20-ig bejelentsek, mert ellenkező esetben a közös-ebedre nem számíthatnak.

— **Hatósági mésszárszék.** Ugy értesülünk, hogy a városi tanács az alispán közbejöttével komolyan foglalkozik egy hatósági mésszárszék felállításának eszméjével nálunk is Berlin, Budapest és Miskolc városok mintájára. Ez közszükséget képez, mert a marhahús kilogramja 1 K 8 f, borjúhús 1 K 12 és a sertéshús kilója meg pláne 1 K 84 f. Az utóbbi ár felül muljamég a budapesti sertéshús árakat is.

— **Vármegyénk közigazgatási bizottsága** e havi rendes üléset Dr Damokos Andor alispán elnöklete alatt tegnap délelőtt tartotta meg. Az alispán és közigazdasági előadó jelentését Adam Albert főjegyző, a többiek a rendes előadók olvasták fel s mindenkit megjegyzés nélkül, tudomásul vette a bizottság ülése. Augusztus hóban 86 drb egy évre érvényes utleulet adtak ki és 262 közigazgatási hatóságok elé utalt kihágás képezte feljelentés tárgyát. A katonai utó-állításokat megtartották. Az alispán hálás köszönettel emlékezik meg, a parajdi tüzvész alkalmából a rögtöni segélyt nyújtott szovátai és korondi fürdővendégek áldozatkészségéről s a maga részéről is megtette a szükséges lépéseket a lakosság felségelyezése iránt. Augusztus végén 11718 kiskoru, 57 gondnokolt és 577 ügygondnokság alatt levő egyén volt az árvaszek felügyelete alatt. A közegészségügy általánoságban igen kedvezőnek mutatkozott, a mennyiben néhány nyári behuruton kívül, említésre méltó betegedés alig fordult elő. A kórházban 164 beteget ápoltak. A székelykeresztúri járásban pedig a vízhiány miatt a kutak kiáratása feleslegessé vált. Ember János kir. tanfelügyelő a folyó ügyeken kívül a felekezeti iskolák államsegélyének elszámolásával, valamint az új iskolai év munkálatainak előkészítésével volt elfoglalva. A személyi ügyekről már koronkint megemlekeztünk, kivéve azon körülményt, hogy a Molnár Erzsébet elhalálával megüresedett siklódi áll. tanítónői állásra állandó helyettesnek Spaller Ilona okl. tanítónőt nevezte ki az ügyvezető miniszter. Említést érdemel, hogy a tanfelügyelő a múlt iskolai évben a megyei népokt. intézeteket többször is meglátogatta. Tájékozódott azok belső és külső viszonyairól s irányítólag hatott javításukra. Az állami bevételek az ex-lex miatt is kevesbé csökkentek. A fogyasztási és italadónál, valamint a dohányjövedek-

nél maeg épen emelkedés mutatkozik. Az összes bevétel múlt év augusztusban 161,280 K 50 f, folyó év aug. havában pedig 113,298 K 38 f volt s így mindössze 47,982 K 12 fillér a különbözet. Ezért kell szult helyezni a fogyasztási adók körüli eljárásra. A három fogházban 6 vizsgálati és 69 elítelt fogoly volt tartóztatva; az utak és azok tartozékai jók voltak. A kórház körül levő utrendetlenségek megszüntetése iránt a város tanácsa megkeresletett, ugyszintén a székely vasut társaság is a kórház felső részén levő áteresz kitisztitása végett. Az állategészségügy is elég kedvező volt a múlt hónapban. A folyton tartó szárazság miatt meggyeszte nagy vízhiány van. Az őszgabona hirtelen érett és sok fejleszakadt. 6 mm. átlagos alól áll a buzatermés. Zab szorult szemű és 5 $\frac{1}{2}$ mm. tehető. A törökbuza is csak gyenge közép termést ígér. Mesterséges takarmányból alig lett az állag fele. A legelők lesültek s ha hó szénatermés nem volna, sokkal rosszabb lenne az állapot, mint tavaly. Ha a szárazság még tart, a marhaállomány mielőbb istállóra kerül és takarmányokra szorul. Ezeket kívül tudomásul vették, hogy a Dr Damokos alispán ellen folyamatban volt bünygyi vizsgálatot a kir. törvényszék megszüntette. Dr Valentsik tisztügyész a Székelyegyleti takarékpénztár csödügyében, mint volt igazgatósági tag tudvalevőleg vád alatt áll. Erre nézve úgy határozott a bizottság, hogy tekintettel arra, mikép 5 nap mulva (e hó 18 án) a végtagyallas megtörténik, a tisztügyész felfüggesztését nem kívánja elhatározni a bizottság, mert azon nem remelt esetben, ha elmarasztalnák, ezt rendkívüli ülésen is megteheti. Gombos Gábor szenterzsébeti körjegyzőt azért, hogy az adóajrsromokát a f. ex-lexen évben jan helyett májusban terjesztette be, 15 K és Bene József lövétei közs. jegyzőt, valamint Mihály Lajos közs. penztárnokot, mivel múlt évben felévig adót nem szállítottak, 50—50 K penzbírságra íteltette Roediger helyettes ur, aki — valószínűleg — Kristó és Fejerváry megsemmisítő rendeletei alapján, adókat töröltet, felebezéseket elutasított ex-lexben. Szegény előjárókat pedig nincs aki védelmezze, mert egyetlen községi jegyző sincs a közigazgatási bizottságban. Több magán és közbirtokossági ügy elintézése után, az ülés véget ért.

— **Halálos baleset.** Miklós Ferenc és felesége Csiki Julianna fenyédi lakosok e hó 10-én ökörszekéren a székelykeresztúri vásárra igyekeztek. Bethfalva között az ökrök az utból ki akartak térni s erre az asszony leugrott a szekérről, hogy visszatérítse őket. Ugrásközben ruháját a kerék megkapta és az asszony a megterhelt szekér kereke alá került a mely keresztül ment testén és pár perc alatt a szerencsétlen asszony kiszenvedett.

— **Praktikus felhívás.** A most Budapesten tartott nemzetközi alkohol-ellenes gyűlésezés alkalmával, aktualisnak tartjuk egyik vidéki lapárunk régebbi felhívását közölni: „Magyarország jogtalan népéhez. Munkások! Ti gyűléseiken szidalmazátok a sajtót. Helyesen van; a sajtó a vélemény-szabadság öre, meg kell tőrníe az ellenvéleményt is. Azért szidjátok, mert szerintetek a pénzes zsák szolgálatában áll. Azért is határozzátok el minden alkalommal, hogy nem fizettek elő az ugynevezett burzsoá-lapokra. Ez által a pénzes zsákot akarjátok gyengíteni. Csakhogy ti eddig is oly keveset

olvaszatok és oly kevesen adtatok pénzt a lapokra, hogy általatok a sajtó és a pénzes zsák vajmi keveset veszít. Munkások! másképpen kell a pénzes zsákot gyengíteni. Ugy t. i., hogy a pénzes zsák megérezze, a ti pénzes zaeskótok pedig zsákká dagadjon. Ennek egyetlen egy módja van: *fogadjátok meg, hogy több pálinkát nem isztok és feléjűk sem néztek ezentul a pálinkás bódélnak!* Ezt cselekedjétek, ezt fogadjátok meg gyűléseiken. Így lesztek jobb munkások és hiábavaló dikciózás, fenyegetés helyett így szereztek jogokat ti hazát megtagadó munkások!”

— **Nyilvános köszönet.** A szentmihályi mártírok emlékalapja javára ujabban adakoztak: Dr Siró Zsigmondné 2 K, Dr Siró Zsigmond 1 K, Biró Dénes, Bartha Gábor szolgabírák 1—1 K. Fekete Béni és barátja 3 koronát. A hazafias szívek e nemes tényéért hálás köszönetet mond az alapkezelő bizottság nevében: Deák Miklós.

— **Kinek van eladó szilvája?** Egy alföldi tekintélyes kereskedő hat vasuti kocsiakománnyra való nyers szilvát keres. Címe Papp Sámuel Hódmezővásárhely, Béla-utca. Ajánlatok megtételénél a „Székely-Udvarhely” című lapra tessék hivatkozni.

— **Vasuti megállóhely Kisgalambfalván.** A magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetősége 22272—1905 III szám alatt a következő hirdetményt bocsátotta ki: Értessitjük a n. é. közönséget, hogy a héjjasfalva—székelyudvarhelyi vonal 7. sz. örháznál Kisgalambfalva elnevezéssel 1905. évi szeptember hó 15-én egy új feltételes megállóhely helyeztetik forgalomba, melynél a közlekedő személyszállító vonatok feltételesen a következő időpontokban állanak meg:

a 7611 sz. vonat délelőtt 8 órakor.
a 7612 „ „ éjjel 5 ó. 11 p.
a 7615 „ „ délután 4 ó. 5 p.
a 7614 „ „ délután 12 ó. 25 p.

A megállóhely díjszabási vonalszakasz beosztása következő: Boldogasszonyfalva, Székelykeresztúr, Bethfalva, Nagygálambfalva, és Bögöz I-ső szomszédos forgalom, Újszékely és Bikafalva II-ik szomszédos forgalom, Héjjasfalva és Székelyudvarhely III-ik szomszédos forgalom. Menetjeggyel a megállóhely nem lesz ellátva, azt a vonatvezető szolgáltatja ki a kalauznál való jelentkezés alapján. Kolozsvár, 1905. szept. 11. Az üzletvezetőség

— **Előpatak-fürdő** záró közgyűlést e hó 8-án tartották meg Székely György főispán elnöklete alatt. Az ez alkalommal megtartott tisztújítás alkalmával megválasztottak: Székely György főispán elnökké, id. Gidófalvy István ny. miniszteri tanácsos alelnökké, fürdőigazgatóvá imecsfalvi Imecs Ernő, a fürdőorvosi állást Dr Kelen József tölti be. A közgyűlésen Imecs igazgató ajánlata a fürdő jövő fejlesztése érdekében nagy fontosságu intézmények létesítését határozták el. Megteremtik a vízvezetékét és csatornázást s ezzel megszüntetik az évek óta oly sok panaszra okot adott vízmizeriákat. Elhatározták egy modern igényeknek megfelelő gyógyterem létesítését, melyre főleg az elő- és utóidényben oly égető szükség volt. Újjá alakítják a melegfürdő-házat s számos egyéb intézkedések és újítások révén az új vezetőség mindent elkövet arra nézve, hogy ezen ujabban párállan lendületnek indult fürdő a nagyközönség jogos igényei kielégítést találjanak.

— **Szövetkezetek segélyezése.** A földmívelésügyi miniszterium Szent-ábrahám és Erked községek fogyasztási szövetkezetének egyenkint 1500 korona segélyt engedélyezett.

— **Lóverseny és lovasjáték.** Marosvásárhelyt f. hó 22-én és 24-én tartják meg az idei lóversenyeket a maroszentgyörgyi versenypályán. Ugyanott e hó 23-án lovas játékokat is rendeznek.

— **Vegyenek mókus madarat** — kiáltja a székely fia a város utcáin végig. Valaki jóakarátulag mondja neki, hogy barátom a mókus nem madár. A góbé hallgat és gondolkodik egy ideig s aztán megszólal: — Mán, hogy a fenyébe ne vóna madár, háj'sze fán fogtam . . .

LEGUJABB.

A darabontok lemondása.

Kiderült, hogy Fejerváry a választási reformot erőszakos rendszabályokkal akarta életbeléptetni. A király ettől visszaretent s nem ugyan a választási reform tartalmán, hanem annak életbeléptetési módjában akadt meg egyelőre a király jóvahagyása. A király, Goluchovszky, Gautsch Pitreich és Fejerváry részvételével tartott koronatanácsban dönt el a kormány sorsa. A király ugyanis nem fogadta el Fejervárynak az általános titkos választói jogra vonatkozó előterjesztéseit, aki erre nyomban beadta lemondását. A király valószínűleg nem fogadja el a darabont kormány lemondását. Ha a vád alá helyezés sötét fellege elvonul, vigan fogja folytatni törvénytelen erőszakoskodásait a Fejerváry kormány.

KÖZGAZDASÁG.

Választmányi ülés. Vármegyénk gazdasági egyesületének választmánya kedden d. e. 10 órakor Dr Damokos Andor alelnök vezetése mellett tartotta meg havi rendes üléset. Hlatky Miklós titkár bejelentését, hogy a törvényhatósági bizottság a vármegyei üsző-alapot a gazdasági egyesület kezelése alá bocsátotta, tudomásul vette a választmány s az átvételre Hlatky Miklós, Szabó István és Zonda József tagokat küldötte ki. Az egyesület tagjai sorába felvettek a szombatfalvi, patakfalvi és firtosváraljai Gazdaköröket, akiket Dorner Béla kirendeltségi megbízott jelentett be írásban. A székely kirendeltséget megkeresik, hogy 5 vagon rozskorpat eszközöljön ki kedvezményes áron. Soó Rezső számára a Magyar Földhitelintézet az 1200 K tiszteletdíjat folyó évre is elküldötte s azért az elnökség köszönetet mondott. A vonatesapatoknál folyó évben kisorsolásra kerülő lovakból 60 darab kieszközleset kérik Dr Koós Mihály székely kirendeltségi vezetőtől. A kirendeltség Dorner Béla intező kezéhez 10,000 K. összeget utalva nyozott tényeztehenek bevásárlására. Beta közsegenben pedig szalmafonó tanfolyamot szándékozik rendezni a folyó évben. Mind ezeket szívesen vette tudomásul a választmány. Együttal elhatározta, hogy az oklándi kiállítás költségeit egyesület saját penztárából fogja fedezni, hogy a díjazásra szánt összeg ne csönkuljon. Majd Szabó Istvánnak a szüzgulya vizsgálatáról szóló jelentését vette tudomásul s az all tok behajtása idejének meghatározását az elnökségre bízta. Végül a Nagyenyedén folyó hó 30-tól október 3-ikáig tartandó kiállítás megtekintésére az egyesület képviselőiben Pálffy Dénes, Balázsy Sándor, Szabó István és Sebessy János tagokból álló bizottság küldetett ki. Több tárgy nem levén, a

M. Székelyi
szerkesztő.

a jegyzőkönyv hitelesítésére Zonda József és Sebessy János felkérte, az ülés 11 órakor véget ért.

Politikai felelős szerkesztő:
Dr. Hinkelér Fels Ákos.
Társ-szerkesztő és lapfajlagdonos
Betegh Pál
Kiadja: Betegh Pál és Társa ujság-kiadó intézete.

Árverési hirdetés.

Közhírré tétetik, hogy Gyepes község tulajdonát képező községi koremaépület a hozzá tartozó telek és melléképületekkel együtt az erre vonatkozó kir. pénzügyigazgatóság által kiállítandó korlátlan italmérési engedéllyel **1905. október 22-én d. u. 1 órakor** az ujabban helyszínen tartandó szóbeli árverés útján 1906. január 1-től 1908. december 31-ig haszonbérbe fog adni.

Kikiáltási ár 620 korona, melynek 10 százalékát a már megállapított feltételek értelmében a községi bíró kezéhez letenni az árverezők kötelessége.

Az ujabbi árverést a régi bérletnek megfelelő új kereset mód tette szükségessé.

Gyepes, 1905. szept. 10-én

CZERJÁK ISTVÁN,
231. 1-3. k. bíró.

738—1905. vhtói szám.

Árverési hirdetés.

A székelyudvarhelyi kir. bírósági végrehajtó közhírré teszi, hogy a székelyudvarhelyi kir. járásbírósnak V. 696/6—1905. polg. számú végzése által segessvári Teutsch József cégnek, ezek levele szerint képviselve Dr. Soó Rezső ügyvéd által, székelyudvarhelyi Szabó Ferenc ellen 630 K 22 fillér tőke s járuléka iránti ügyben, alperesnél Székelyudvarhelyen összesen 1010 koronára becsült következő jevai, u. m.: két darab tehén fehér szőrű,

fehér-feketés szarvuak, két darab tehén fehér szőrű- és fehér szarvuak, két darab 3 éves üdő tinó, fehér szőrűek és fehér szarvuak, két tehén kékes szőrűek, buta szarvuak és két drb fehér szőrű és fehér szarvu tehén, ezen ingók Székelyudvarhelyen, alperes Szabó Ferenc majorja helyiségében **1905. szeptember hó 23-án d. e. 9 órakor** nyilvános árverésen el fognak adni, melynél az egyes javak vételárán azonnal fizetendő, esetleg a becsáron alól is a többet ígérőknek át fognak adni.

Az árverési feltételek a bírósági végrehajtónál megtekinthetők. Ezutal felhívjuk mindazok, kik a lefoglalt javak iránt elsőbbségi jogokat érvényesíthetnek, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, alulirt végrehajtóhoz nyújtsák be, mert különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár fölösslegére fognak utasíttatni.

Sz.-Udvarhelyi bir. végrehajtótól.
Székelyudvarhely, 1905. aug. 28.

BIRÓ SÁNDOR s. k.,
234. kir. végrehajtó.

Faeladási hirdetés.

A korondi unitárius egyház (Udvarhelyvármegye) a tulajdonát képező Korond község határában fekvő «Korondágya» nevű erdejének a jóváhagyott rendszeres gazdasági üzemterv szerint egyszerre való kihasználásra engedélyezett és mintegy 1619 kat. holdon törzsenként kibélyegzett 3324 drb bükk és 4165 drb lucfenyőfa készlete, mely a korondi m. kir. járási erdőgazdálkodás becslése szerint 2009 m³ lucfenyő épületi fát és 1361 m³ lucfenyő fűrészárut tartalmaz, az **1905. évi szeptember hó 28-án d. e. 10 órakor** Korond község házában nyilvános szóbeli és zárt írásbeli ajánlat útján együttesen el fog adni.

Kikiáltási ár 10020 K, azaz tizezerhusz korona.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10 százaléka.

Utóajánlatok nem fogadtnak el. Részletes becslési és árverési feltételek a korondi m. kir. járási erdőgazdálkodásnál Sz.-Udvarhelyen és alólírotnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Korond, 1905. évi szeptember hó 11-én.

KÁDÁR LÁZÁR,
232. unitárius lelkész.

Homoródi járás főszolgabírójától.

Szám: 1320—1905. ki.

Hirdetés.

Homoródklád képviselőtestületének 21—905. számú határozatát, Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottsága 372—905. kgy. számú határozatával jóváhagyván, az Oklád község által építendő kir. járásbírósnak irodai helyiség és fogdaépület építési költségeit 46899 K 22 f összeg erejéig engedélyezte.

A fent említett munkálatok fogatásának biztosítása céljából **1905. évi szeptember hó 27-ik napjának délelőtt 9 órájára** Homoródklád község háza nagytermében a járás főszolgabírája nevében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhívata, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költségösszeg után számítandó s a részletes feltételekben írt 5 százaléknál banatpénzzel ellátott zárt ajánlatokat kitűzött nap délelőtt 9 órájáig alólíroott főszolgabíróshoz annyi- val inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Képviselőtestület fentartja magának a jogot, hogy ajánlattevők között szabadon választhasson.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és rész-

letes feltételek nevezett főszolgabírói hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponként megtekinthetők.
H.-Oklád, 1905. évi szept. 10.

SZABADY TIVADAR,
230. 1—3 főszolgabíró.

Csemegesző el- adás.

Kitűnő faju asztali csemegesző, mely több kiállításon díjazva lett 5 kilós postakosarakba 2 K 80 fillérért bérmentve küldetik szét. Fehér és piros gyöngy több muskotály fajokban gondosan csomagolva. Szíves megrendelések: **Kricsfalussy János** szőlőtelepéhez **Hodász** (Szatmármegye) intézendők. 233.

5252528525252

Kiadó lakás. Miskolczi Károlynál egy emeleti lakás kiadó.

2525258252525

Fischer és Társa

faiskolák

Nagyenyed (Alsófehérmegye.)

40 katasztrális holdon fekvő faiskolánk Erdélyben a legnagyobbak és leggazdagabbak.

Készlet: 80 000 gyümölcsfa különböző alakokban és a legjobb és legfinomabb fajokban.

Gyümölcsvadoncokban készlet egy millió.

Gledisia legjobb kerítés növényben, készletünk egy millió.

Akácfa erdősítésre alkalmas, készletünk egy millió.

Diszcserekjék sétatér, magános fák.

Árjegyzék ingyen.

Faiskolánk megtekintésére az érdeklődőket tisztelettel meghívjuk. 211

Uj iskolák felszerelése, meglévők kiegészítése, teljes irodaberendezések

pontosan és legjobb kivitelben

Betegh Pál és Társa

könyv- és papírárukereskedésében Székelyudvarhelyt.

HERMANN GYÖRGY

FESTŐ ÉS ARANYOZÓ SZÉKELYUDVARHELYEN
KOSSUTH-UTCA 16. SZÁM ALATT

Ajánlom magamat a műfestészet többféle ágában u. m. templom, arckép és díszmunkák, valamint címtáblák festésére. Fővállalok új templomi berendezéseket régi oltárokat, szőszékeket stb. kiújítok, festek és aranyozok, legszebb kivitelben és jutányos áron. Továbbá működve ifjakkal, kik a festészetben bevezető utmutatást óhajtanak nyerni, oktatást adok óránként egy korona díjért.

KÉPES LEVELEZŐLAPOK

nagy választékban és feltűnő jutányos áron állanak a nagyérdemű közönség rendelkezésére.

BETEGH PÁL ÉS TÁRSA

könyv-, zenemű- és papírkkereskedése Székelyudvarhelyt.

Rösler és Gábor vaskereskedése

„Az arany patkóhoz” Székelyudvarhelyen

Van szerencsénk a nagyérdemű közönségnek szíves tudomására hozni, hogy e napokban Székelykeresztúron, a Kossuth-terén fiókküzletet nyitottunk.

Ajánljuk jól berendezett vasüzletünkben kapható styriai acélvassal és kőrisfagerendelyel ellátott miskolci váltókéinket jótállás mellett; mindenféle ekerészeket, legjobb faju acélkapát, kaszát, ásót, lapátot, csákányt, fejszét, 2, 3 és 5 águ acélvillát, mindenféle ajtó-, ablak- és butorvasalásokat, acél szármokat, brassói portlandcementet, Hunyadi-vasat, sodrony és kovácsolt szeget, csavarokat stb. minden e szakmába vágó vasárúkat legelőnyösebb áron és figyelmes kiszolgálás mellett.

Végül felhívjuk a tisztlet közönség figyelmét az első rangú gyárakból nagy választékban beszerzett többféle legjobb szerkezetű varrógépraktárunkra, melyek felelősség mellett igen előnyös áron, esetleg részletfizetésre is kaphatók.

A n. é. közönség becses bizalmába ajánlva magunkat s jóindulatu szíves pártfogását kérve, kiváló tisztelettel

Rösler és Gábor Székelyudvarhely

fiókküzlet Székelykeresztúron.

SZENKOVITS JÁNOS UTÓDA

férfi és női divat-áruháza

Székelyudvarhely, Batthyányi-tér 4. sz.

Iskolás fiúk Diákok részére

Kész ruhák, kalapok, ingek, nyakkendők, harisnyák, cipők és ágyneműek nagy választékban, előnyös és olcsó árakban kaphatók.

Divatos és olcsó ruha-vállalat merték után, a ruhák ingyen takarításával.

Legolcsóbb árak!

Nvomatott Betegh Pál és Társa könyvnyomtató intézetében Székelyudvarhelyt, 1905.